

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u trećestupanjsom vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Ane Garačić, kao predsjednice vijeća, te Miroslava Šovanja, Damira Kosa, Ranka Marijana i mr. sc. Branka Brkića, kao članova vijeća i sudske savjetnice Ivone Horvatić, kao zapisničara, u trećem stupnju, u kaznenom predmetu protiv opt. Mihajla Hrastova, zbog kaznenog djela iz članka 124. st. 1. i 2. OKZRH, odlučujući o žalbama državnog odvjetnika i opt. Mihajla Hrastova podnesenim protiv drugostupanjske presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 04. svibnja 2009, br. I Kž-738/07-9, u sjednici održanoj dana 24. studenog 2009., u nazočnosti zamjenice Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Višnje Lončar, te branitelja optuženika Igora Meznarića i Krešimira Vilajtovića, odvjetnika iz Zagreba,

p r e s u d i o j e :

I. Prihvaća se djelomično žalba opt. Mihajla Hrastova, preinačuje se pobijana drugostupanjska presuda u odluci o kazni, te se opt. Mihajlo Hrastov za kazneno djelo protupravnog ubijanja i ranjavanja neprijatelja, iz čl. 124. st. 1. i 2. OKZRH, zbog kojeg je tom presudom proglašen krivim, na temelju tog propisa, primjenom čl. 38. toč. 1. i 2. OKZRH i čl. 39. st. 1. toč. 1. OKZRH, osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od sedam godina, u koju mu se, na temelju čl. 45. st. 1. OKZRH, uračunava vrijeme provedeno u pritvoru od 06. ožujka 1992. godine do 04. rujna 1992. godine i od 05. svibnja 2009. godine, pa dalje.

II. U ostalom dijelu žalba opt. Mihajla Hrastova i u cijelosti žalba državnog odvjetnika, odbijaju se kao neosnovane, te se u pobijanom a nepreinačenom dijelu potvrđuje drugostupanjska presuda.

Obrazloženje

Presudom Županijskog suda u Karlovcu od 28. ožujka 2007., br. K-7/04-313, na temelju čl. 354. toč. 1. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 110/97, 27/98, 58/99, 112/99 i 58/02, nastavno: ZKP), opt. Mihajlo Hrastov oslobođen je od optužbe da je počinio kazneno djelo protupravnog ubijanja i ranjavanja neprijatelja, iz čl. 124. st. 1. i 2.

Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 31/93, 39/93, 108/95, 16/96 i 28/96, nastavno: OKZRH).

Na temelju čl. 132. st. 3. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 110/97, 27/98, 58/99, 112/99 i 58/02, nastavno: ZKP) oštećenici su sa imovinsko pravnim zahtjevima upućeni na parnicu, a sukladno čl. 123. st. 1. ZKP odlučeno je da troškovi kaznenog postupka padaju na teret proračunskih sredstava.

Pobijanom presudom Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, na temelju održane rasprave, sukladno odredbi čl. 375. st. 1. ZKP, prihvatio je žalbu državnog odvjetnika, preinačio prvostupanjsku presudu Županijskog suda u Karlovcu od 28. ožujka 2007., br. K-7/04 i opt. Mihajla Hrastova proglasio krivim za počinjenje kaznenog djela protupravnog ubijanja i ranjavanja neprijatelja, iz čl. 124. st. 1. i 2. OKZRH i na temelju tog propisa, primjenom čl. 38. toč. 1. i 2. i čl. 39. st. 1. toč. 1. OKZRH, osudio opt. Mihajla Hrastova na kaznu zatvora u trajanju od osam godina, u koju mu je, na temelju čl. 45. st. 1. OKZRH uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 06. ožujka 1992. do 04. rujna 1992., i od 05. svibnja 2009., pa dalje.

Na temelju čl. 122. st. 4. ZKP optuženik se u cijelosti oslobađa obveze naknade troškova kaznenog postupka, iz čl. 119. st. 2. toč. 1. do 6. ZKP.

Protiv te drugostupanjske presude žalbu je podnio optuženik putem branitelja Igora Meznarića i Krešimira Vilajtovića, odvjetnika iz Zagreba, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, a sadržajno i zbog odluke o kaznenim sankcijama, s prijedlogom da Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, pobijanu presudu preinači, odbije žalbu državnog odvjetnika i potvrdi prvostupanjsku presudu Županijskog suda u Karlovcu od 28. ožujka 2007., br. K-7/04 ili da pobijanu presudu ukine i predmet vratiti drugostupanjskom sudu na ponovni postupak i odluku pred potpuno izmijenjeno vijeće.

Žalbu je podnio i državni odvjetnik zbog odluke o kaznenoj sankciji, s prijedlogom da se pobijana drugostupanjska presuda preinači u odluci o kazni izricanjem kazne zatvora u duljem trajanju.

Odgovor na žalbe nije podnesen.

Zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, vraćajući spise prema čl. 373. st. 1. i 2. ZKP, predložio je da se žalba državnog odvjetnika prihvati, a žalba optuženika odbije kao neosnovana, pri čemu je ostala i sjednici nazočna zamjenica Glavnog državnog odvjetnika Višnja Lončar.

O sjednici trećestupanjskog vijeća obaviješten je državni odvjetnik, optuženik i branitelji, koji su to i zahtijevali, a na sjednicu je pristupila zamjenica Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, Višnja Lončar i branitelji optuženika Igor Meznarić i Krešimir Vilajtović, odvjetnici iz Zagreba, dok je na temelju čl. 374. st. 2. ZKP sjednica održana u odsutnosti uredno obaviještenog optuženika, koji je u pritvoru, a niti predsjednik vijeća niti vijeće nisu smatrali svrhovitim osigurati njegovu nazočnost u sjednici.

Žalba optuženika djelomično je osnovana, a žalba državnog odvjetnika nije osnovana.

U odnosu na žalbu optuženika osim zbog odluke o kazni.

Bitne povrede odredaba kaznenog postupka.

Nije osnovana tvrdnja žalitelja da je ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 4. i 11., te st. 3. ZKP zbog toga što pobijana presuda nije izrečena i javno objavljena u smislu odredbe čl. 349. st. 2. ZKP, čime je povrijeđeno načelo neposrednosti i načelo javnosti, jer se presudom u smislu čl. 356. ZKP smatra samo ona odluka suda koja je poslije završene glavne rasprave javno i u cijelosti objavljena, a kako te odredbe nisu poštivane, to niti pisana izrada pobijane presude nije zakonski utemeljena i ima se smatrati da presuda nije niti donesena.

Naime, žalitelj gubi iz vida, kao i odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske od 09. srpnja 2009, br. U–III-2799/09, na koju se žalitelj poziva, da je Vrhovni sud Republike Hrvatske odlučivao kao drugostupanjski sud povodom podnesene žalbe protiv prvostupanjske presude te je pobijanu odluku donio nakon održane rasprave, sukladno odredbi čl. 375. st. 1. ZKP. Odlučivanje drugostupanjskog suda na temelju održane rasprave ima svoje posebnosti koje su propisane u odredbama čl. 376. i čl. 377. ZKP, prema kojima takva rasprava pred drugostupanjskim sudom ima elemente i sjednice vijeća i glavne rasprave (rasprava počinje izvješćem suca izvjestitelja o stanju stvari; po prijedlogu ili po službenoj dužnosti može se pročitati presuda ili njezin dio ili zapisnik o glavnoj raspravi; nakon toga žalitelj ima pravo obrazložiti žalbu s pravom protivnika da mu odgovori; na raspravi se mogu izvoditi pojedini dokazi po ocjeni suda ili prema prijedlozima stranaka). U svakom slučaju na temelju odredbe čl. 378. ZKP, sve ostale odredbe o glavnoj raspravi, pred prvostupanjskim sudom koje nisu posebno određene u čl. 372. do 377. ZKP, na odgovarajući se način primjenjuju i u postupku pred drugostupanjskim sudom. To se dakle odnosi na odredbe o glavnoj raspravi koje su sadržane u Glavi XXI, od čl. 292. do čl. 348. ZKP, prema kojima je u konkretnom slučaju drugostupanjski sud i postupao. Nakon završene rasprave i povlačenja suda na vijećanje i glasovanje radi donošenja odluke, drugostupanjski sud koji je u smislu čl. 375. st. 1. ZKP odlučivao o žalbi na temelju održane rasprave, nije bio dužan postupati po odredbama čl. 349. st. 2. ZKP, koje se odnose na izricanje i javnu objavu presude, jer ta odredba nije niti obuhvaćena odredbom čl. 378. ZKP, a s druge strane drugostupanjski sud, odluku o žalbi donosi u sjednici vijeća ili na temelju održane rasprave, u smislu odredbe čl. 384. ZKP (odbacivanjem žalbe, odbijanjem žalbe i potvrđivanjem prvostupanjske presude, ukidanjem presude i upućivanjem predmeta prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, ili preinačenjem prvostupanjske presude), s tim da navedena odredba ne predviđa izricanje i javnu objavu bilo koje od mogućih vrsta odluke, već se odluka u smislu čl. 392. st. 1. ZKP, predaje strankama i drugim zainteresiranim osobama putem prvostupanjskog suda, kojemu se vraćaju spisi s dovoljnim brojem ovjerenih prijepisa odluke. To jednostavno znači da odluka koju je drugostupanjski sud donio na temelju održane rasprave, predstavlja prije svega odluku o žalbi podnesenoj protiv prvostupanjske presude, koju je sud donio u svemu se pridržavajući odredbi o održavanju i načinu vođenja rasprave pred drugostupanjskim sudom, nakon čega je pravilno donio odluku na temelju čl. 384. st. 1. ZKP, kako je to i naznačeno u izreci pobijane presude, gdje nije propisano izricanje i javna objava kao za prvostupanjsku presudu, već je odluka dostavljena strankama putem prvostupanjskog suda, sukladno odredbi čl. 392. st. 1. ZKP.

Nakon što je drugostupanjski sud, sukladno odredbama čl. 375. st. 1. ZKP, u vezi čl. 390. st. 1. ZKP, na temelju održane rasprave donio odluku o žalbi državnog odvjetnika, na način da je prihvatio žalbu, preinačio prvostupanjsku žalbu i opt. Mihajla Hrastova proglasio krivim za počinjenje kaznenog djela iz čl. 124. st. 1. i 2. OKZRH, te ga na temelju tih odredbi osudio na kaznu zatvora u trajanju od osam godina, stekli su se uvjeti iz čl. 390. st. 2. ZKP da se optuženiku odredi pritvor na temelju čl. 102. st. 4. ZKP (pritvor je obavezan ako je izrečena kazna zatvora od pet godina ili teža). Pri tome je po prirodi stvari bilo nužno odmah pisano izraditi rješenje o pritvoru, kako bi se pritvor realizirao, a tek nakon toga uslijedila je pisana izrada same presude i njezina dostava putem prvostupanjskog suda, sukladno odredbi čl. 392. st. 1. ZKP, pa okolnost da je optuženik praktično iz obrazloženja rješenja o pritvoru saznao za vrstu i visinu kazne na koju je osuđen, nije od utjecaja na zakonitost pobijane drugostupanjske presude. To je uostalom redovita pojava u situacijama kada drugostupanjski sud odlučujući o žalbi, preinačuje prvostupanjsku presudu u odluci o kazni, izricanjem kazne zatvora od pet ili više godina, nakon čega po prirodi stvari slijedi najprije pisana izrada rješenje o određivanju pritvora, a tek nakon toga i pisana izrada same drugostupanjske presude.

Nije osnovan niti prigovor žalitelja da je ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 3. ZKP, iz više razloga koje ponaosob ističe žalitelj, kako slijedi.

Tako, žalitelj smatra da je ta povreda ostvarena time što je drugostupanjski sud preinačio prvostupanjsku presudu, ali ne iz razloga na koje je ovlašten, u smislu odredbe čl. 379. st. 1. toč. 1. ZKP, iako je državni odvjetnik u žalbi predložio ukidanje prvostupanjske presude, čime je sud prekoračio granice ispitivanja presude. Protivno takvim prigovorima žalitelja, drugostupanjski sud je pravilno primijenio odredbe o održavanju rasprave, našavši da je zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja potrebno pred tim sudom ponoviti neke od prije izvedenih dokaza, te da postoje opravdani razlozi da se predmet ne vrati prvostupanjskom sudu na ponovnu glavnu raspravu, o čemu detaljnije obrazloženje slijedi, a nakon provedene rasprave pravilno je preinačio prvostupanjsku presudu i optuženika proglasio krivim za kazneno djelo iz čl. 124. st. 1. i 2. na način opisan u izreci pobijane presude, što je sukladno odredbi čl. 384. st. 1. ZKP.

Nadalje, žalitelj nalazi da je ta povreda ostvarena i time što je sud utvrdio da napada na svj. Gorana Čerkeza nije bilo, unatoč tome što zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske u završnoj riječi takav napad priznaje, te žalitelj smatra da je u takvoj situaciji trebalo ukinuti prvostupanjsku presudu kako bi u ponovljenom postupku državni odvjetnik mogao izmijeniti optužnicu. Protivno tome, sve ono što tužitelj u svojem govoru može iznijeti, sukladno odredbi čl. 344. ZKP, kao što su ocjena dokaza, zaključci o činjenicama važnim za odluku, prijedlozi u pogledu krivnje, ukazivanje na odredbe zakona koje bi trebalo primijeniti, te na olakotne i otegotne okolnosti koje bi trebalo uzeti u obzir pri odmjeravanju kazne, ne obvezuju sud, odnosno sud nije vezan ocjenama stranaka danim u govorima stranaka koje iznose nakon završenog dokaznog postupka. Pored toga, u konkretnom slučaju, iz cjelovitog sadržaja tzv. završne riječi zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, proizlazi da isti smatra da ukoliko bi se i prihvatilo da se radilo o napadu jednog rezerviste na svj. Gorana Čerkeza, da je taj napad prestao i da rezervisti nisu bili ni u kakvom napadu u trenutku kad se na njih pucalo, te da se radilo o

pucanju na neprijatelja koji je bio razoružan i bezuvjetno se predao (posljednji odlomak na str. 8 i prvi na str. 9, Zapisnika od 04. svibnja 2009.). To znači da je državni odvjetnik ostao u cijelosti kod činjeničnog stanja iz optužnice, a samo to je ono što obvezuje sud u donošenju odluke.

Isto tako, žalitelj nalazi da je bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 3. ZKP, ostvarena time što je drugostupanjski sud pogrešno primijenio odredbu čl. 376. st. 1. ZKP, našavši da postoje uvjeti za održavanje rasprave pred drugostupanjskim sudom, iako takvih uvjeta nije bilo, jer je žalba protiv prvostupanjske presude izjavljena i zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, iz čl. 367. st. 1. toč. 11. ZKP, koju je sud otklonio na nejavnoj sjednici održanoj 24. rujna 2008., samo sa svrhom eliminacije iste kao smetnje za mogućnost održavanja rasprave na drugostupanjskom sudu. Nadalje, smatra da nije ispunjen niti razlog nesvršishodnosti za ponovno ukidanje prvostupanjske presude i vraćanje predmeta na ponovno suđenje prvostupanjskom sudu, jer iako je neprijeporno da ovaj postupak, koji se vodi već više od 18 godina, traje izvan svih razumnih granica, smatra da je tome pridonio i sam Vrhovni sud Republike Hrvatske, svojim ranijim ukidnim odlukama, te pravi razlog za odluku o održavanju rasprave pred drugostupanjskim sudom nalazi u namjeri preinačenja prvostupanjske presude.

Protivno tome, drugostupanjski sud je pravilno primijenio odredbe čl. 375. do čl. 378. ZKP, koje se odnose na donošenje odluke drugostupanjskog suda na temelju održane rasprave. Naime, rasprava pred drugostupanjskim sudom može se održati samo ako su istovremeno ispunjena dva uvjeta. Jedan je da postoji potreba da se zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja izvedu novi dokazi ili ponove već prije izvedeni dokazi, a drugi je da postoje opravdani razlozi da se predmet ne vrati prvostupanjskom sudu na ponovnu glavnu raspravu. Sukladno odredbi čl. 375. st. 2. ZKP, drugostupanjski sud je u sjednici vijeća našao da su ti uvjeti ispunjeni i odlučio da će u ovom predmetu održati raspravu, a kako je žalba državnog odvjetnika protiv prvostupanjske presude podnesena ne samo zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja već i zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 11. ZKP, drugostupanjski sud je u sjednici vijeća istovremeno ocijenio i da prvostupanjski sud nije ostvario navedenu bitnu povredu odredaba kaznenog postupka, našavši da nikakve nejasnoće i proturječnosti nema u tome što prvostupanjski sud utvrđuje da je u odnosu na opt. Mihajla Hrastova postojao izravno predstojeći napad, dok je u odnosu na svj. Gorana Čerkeza, postojao napad. Pri tome je odlučno da je nakon odluke u sjednici vijeća o održavanju rasprave i samo raspravno vijeće ocijenilo kako prvostupanjski sud nije ostvario navedenu bitnu povredu odredaba kaznenog postupka, jer nalazi da razlozi o vrsti napada niti su potpuno nejasni, a niti su u znatnoj mjeri proturječni (str. 4, odlomak 2. pobijane presude). Time je ispunjen jedan od dva navedena uvjeta za održavanje rasprave pred drugostupanjskim sudom, odnosno potreba da se pred drugostupanjskim sudom izvedu novi dokazi ili ponove već prije izvedeni dokazi. Neosnovani su i daljnji prigovori žalitelja da je Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud svojim ranijim ukidnim odlukama i sam pridonio da ovaj postupak traje izvan svih razumnih granica, jer činjenica je da se tijekom ovog postupka najmanje vremena izgubilo dok se odlučivalo o žalbama na Vrhovnom sudu Republike Hrvatske. Stoga je ispravan zaključak drugostupanjskog suda o opravdanosti odluke o provođenju rasprave pred tim sudom, jer je u navedenim okolnostima, nakon što je prvostupanjska presuda već u dva navrata ukidana, zaista nesvršishodno još jednom ukidati prvostupanjsku presudu i ponavljati suđenje na prvostupanjskom sudu, budući je s druge strane bilo realno očekivati kako će se nakon

provedene rasprave pred drugostupanjskim sudom, u jednom sažetom, a opet sveobuhvatnom dokaznom postupku, provedenom sukladno odredbi čl. 376. st. 1. ZKP, do kraja i u potpunosti utvrditi činjenično stanje.

Nije osnovan niti prigovor žalitelja da postoje određene okolnosti koje ukazuju na pristranost i predrasude suca izvjestitelja Marijana Svedrovića, jer je to kako ističe i sam žalitelj, tek njegova osobna percepcija, koja je pogrešna, budući da objektivno gledano, uzimajući u obzir cjelokupno provedeni kazneni postupak, nema razloga za zaključak o pristranosti i predrasudama suca izvjestitelja. Upravo suprotno, iz stanja spisa proizlazi da je ovaj predmet raspoređivan sukladno ustaljenoj praksi i odredbama Sudskog poslovnika („Narodne novine“, br. 80/97 i br. 146/08, nastavno: Poslovník). Naime, u čl. 33. st. 9. Poslovníka određeno je da se predmet u kojem je odluka ukinuta, vraća istom sucu ili vijeću koje je donijelo odluku, a čl. 233. st. 1. Poslovníka određuje da o pravnim lijekovima izjavljenim protiv raznih odluka u istom predmetu, raspravlja i odlučuje isto drugostupanjsko vijeće. Iz tih je razloga, bez obzira na protek vremena i druge okolnosti, ovaj kazneni predmet u drugostupanjskom postupanju „pratio“ suca izvjestitelja Marijana Svedrovića i zapravo bi svako drugo postupanje u dodijeli predmeta bilo protivno i ustaljenoj praksi i Poslovníku. S druge strane, činjenica je, što ističe i sam žalitelj, da tijekom postupka optuženik unatoč sada istaknutim prigovorima u pogledu pristranosti suca izvjestitelja Marijana Svedrovića, nije tražio njegovo izuzeće.

Žalitelj smatra i da je ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 11. ZKP, jer je izreka pobijane presude nerazumljiva i proturječna sama sebi i razlozima presude te s jedne strane sadrži takve nedostatke zbog kojih se ne može sa sigurnošću ispitati, a s druge strane ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama.

Međutim, suprotno takvim tvrdnjama žalitelja, drugostupanjski sud je dao potpune i jasne razloge o svim odlučnim činjenicama u odnosu na kazneno djelo protupravnog ubijanja i ranjavanja neprijatelja, iz čl. 124. st. 1. i 2. OKZRH, za koje je optuženika proglasio krivim na način opisan u izreci pobijane presude, pri čemu ta presuda ne sadrži bilo kakve proturječnosti koje bi ju činile nerazumljivom.

Istina je da pobijana presuda ne sadrži sve elementa označene u čl. 359. st. 3. ZKP, koji se odnose na osobne podatke optuženika iz čl. 225. st. 1. ZKP, ali ju to ne čini nerazumljivom i proturječnom, jer riječ je ipak o drugostupanjskoj presudi, koja se u tom dijelu osnovano poziva na osobne podatke optuženika koji su označeni u izreci prvostupanjske presude, čime je identitet optuženika dovoljno jasno određen.

Nadalje, nije osnovan prigovor žalitelja da drugostupanjski sud prosuđuje odlučne činjenice i okolnosti izvan konteksta ratnih okolnosti i neposrednog oružanog sukoba, kao da se radi o svakodnevnom oružanom obračunu u današnjem smislu, jer suprotno tome, u pobijanoj presudi na više se mjesta ističe da se radi o kršenju pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba odnosno da je optuženik djelovao u okruženju napada na grad Karlovac, koji je bio pod općom opasnosti (str. 22, posljednji odlomak, str. 24, četvrti odlomak presude).

U tom pravcu neosnovani su i prigovori da je sud zanemario pojedine dokaze, koje je izveo ali ih u presudi nije posebno i u cijelosti analizirao, kao što su – izvješće potpukovnika

Bore Ercegovca od 14. studenog 1991., i pretežiti dio iskaza svj. Svetozara Šarca i svj. Duška Mrkića, pa da je time povrijedio odredbu čl. 351. st. 2. ZKP i ostvario bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 11. ZKP. Istina je da drugostupanjski sud u obrazloženju pobijane presude ne daje posebnu analizu u pogledu sadržaja izvješća potpukovnika Bore Ercegovca od 14. studenog 1991., iz kojeg proizlazi da se inkriminirani događaj odigrao u uvjetima neposrednog oružanog sukoba na prvoj liniji bojišnice, ali kako je već istaknuto, drugostupanjski sud i bez toga, na temelju drugih izvedenih dokaza, prihvaća utvrđenom činjenicu da je optuženik djelovao u okruženju napada na grad Karlovac, pa je ta okolnost zapravo nesporna. U pogledu iskaza svj. Svetozara Šarca i svj. Duška Mrkića, sud je iste ocijenio i analizirao na posredan i neposredan način, u mjeri u kojoj je to smatrao potrebnim, tako da je pored ostalog na temelju svih izvedenih dokaza, zaključio kako je upravo optuženik pucao u oštećenike iz mitraljeza „Ultimax“, uslijed čega su njih trinaestorica smrtno stradalo dok su dvojica, i to upravo ošt. Svetozar Šarac i ošt. Duško Mrkić, zadobili teške tjelesne ozljede, čime je sud s jedne strane, otklonio iskaze svj. Svetozara Šarca i svj. Duška Mrkića u dijelu u kojem su tvrdili kako su u njih pucale tri osobe u maskirnim uniformama iz automatskih pušaka, a s druge strane prihvatio je njihove iskaze, da nisu vidjeli da bi bilo tko od zarobljenih rezervista napao na bilo koga pa niti na svj. Gorana Čerkeza. U svakom slučaju sud je posredno ili izravno savjesno ocijenio i ove dokaze (izvješća potpukovnika Bore Ercegovca od 14. studenog 1991., te iskaze svj. Šarca i svj. Mrkića), te nije osnovan prigovor da bi sud kod ocjene dokaza povrijedio odredbu čl. 351. st. 2. ZKP i time počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 11. ZKP.

Iz svih navedenih razloga Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud nalazi da drugostupanjski sud nije počinio bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 4. i 11. i st. 3. ZKP, na koje se u žalbi poziva optuženik, niti se radi o bilo kojoj povredi postupka iz čl. 379. st. 1. toč. 1. ZKP na koje ovaj trećestupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, a sve ono što se zapravo odnosi na prigovore u pogledu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, ocijenit će se naknado, kod obrazlaganja te žalbene osnove.

Povređa kaznenog zakona.

Nije osnovan žalbeni navod da je povređa kaznenog zakona iz čl. 368. ZKP, ostvarena time što je sud proglasio optuženika krivim iako djelo nije počinjeno jer se nisu ostvarila bitna obilježja kaznenog djela za koje je optužen, pa je trebalo primijeniti načelo *in dubio pro reo*.

Prije svega, pravilno je drugostupanjski sud našao da je za ostvarenje kaznenog djela iz čl. 124. st. 1. i 2. OKZRH, za koje je optuženika proglasio krivim, bitno da radnja djela mora uslijediti od početka oružanog sukoba pa do prestanka neprijateljstava, te da se u konkretnom slučaju ne radi o međunarodnom već o unutarnjem sukobu, budući da je Republika Hrvatska sve državno-pravne veze s republikama i pokrajinama koje su činile bivšu SFRJ, raskinula Odlukom Hrvatskog sabora, od 08. listopada 1991., a radi se o događaju koji se zbio ranije, 21. rujna 1991., te je izvršenje predmetnog kaznenog djela pravilno povezano s povredama tzv. blanketnih normi međunarodnog prava i to upravo s navedenim odredbama I. Glave II. dijela Pravilnika o zakonima i običajima rata na kopnu, koji su sastavni dio IV. Haške konvencije iz 1907. i I. dijela III. Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949.

Nadalje, protivno navodima žalitelja, drugostupanjski sud je pravilno zaključio da je unatoč prihvaćenom nalazu i mišljenju psihijatrijskog vještaka dr. Karle Pospišil Završki o tome da je uslijed privremenog psihičkog poremećaja psihogene vrste došlo do bitno smanjene uračunljivosti optuženika, njegova svijest ostala sačuvana u dovoljnoj mjeri tako da je bio svjestan svog djela i htio njegovo počinjenje, što znači da je djelo počinio s izravnom namjerom.

Svim ostalim navodima kojima žalitelj obrazlaže razloge za istaknutu povredu kaznenog zakona – da su vojnici tzv. JNA bili dužni suzdržati se od svakog neprijateljskog akta i ne pokušati pobjeći; da je optuženik sukladno Uredbi o unutarnjim poslovima za vrijeme ratnog stanja ili neposredne ugroženosti, neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske, imao ovlaštenja upotrijebiti vatreno oružje radi sprječavanja bijega osoba lišenih slobode i sprječavanja napada na svj. Gorana Čerkeza i sebe samog; da su u krajnjoj liniji za smrt trinaestorice oštećenika odgovorni preživjeli zarobljenici, koji su svojim postupcima izazvali legitimnu reakciju optuženika – zapravo se pobija ispravnost utvrđenih činjenica na kojima je drugostupanjski sud temeljio svoje zaključke da je optuženik počinio kazneno djelo iz čl. 124. st. 1. i 2. OKZRH, jer žalitelj smatra da bi se tek drugačijom i po njemu pravilnom ocjenom utvrđenih činjenica, uključujući i njegovu obranu, došlo do pravilnog zaključka da nije počinio kazneno djelo za koje se tereti. Međutim, kako se ispravnost primjene odredaba kaznenog zakona cijeni prema onom činjeničnom stanju koje je u ovom slučaju, utvrdio drugostupanjski sud na temelju provedene rasprave, očito je da se ovdje radi o pobijanju ispravnosti utvrđenja odlučnih činjenica, a ne o pogrešnoj primjeni kaznenog zakona na ispravno utvrđeno činjenično stanje, pa će se ti razlozi razmotriti nastavno, u dijelu razmatranja i ocjene žalbe optuženika zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

Pogrešno utvrđeno činjenično stanje.

Nije u pravu optuženik niti kada u žalbi ističe da je drugostupanjski sud pogrešno utvrdio činjenično stanje.

Protivno žalbenim navodima optuženika koji se odnose na pogrešno utvrđeno činjenično stanje, drugostupanjski sud je savjesnom i svestranom ocjenom svih izvedenih dokaza, kako svakog za sebe, tako i u njihovu međusobnom odnosu, pravilno utvrdio činjenično stanje pobliže opisano u izreci pobijane presude. Obrazloženje pobijane drugostupanjske presude sadrži logične i uvjerljive razloge o svim odlučnim i važnim činjenicama koji su utemeljeni na ispravnoj ocjeni kako obrane optuženika tako i iskaza ispitanih svjedoka, te nalaza i mišljenja ispitanih vještaka i ostalih provedenih dokaza, koje razloge u potpunosti prihvaća i Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud.

Pravilnim zaključcima drugostupanjskog suda na koje se upućuje žalitelja radi izbjegavanja nepotrebnog ponavljanja, valja dodati nekoliko odlučnih okolnosti koje žalba u ovom dijelu dovodi u pitanje.

Prije svega, pravilan je zaključak drugostupanjskog suda da je sporne hicc kojima su usmrćena trinaestorica, a ranjena dvojica oštećenika, koji su poimence označeni u izreci pobijane presude, ispalio upravo opt. Mihajlo Hrastov iz mitraljeza „Ultimax“, jer to proizlazi iz nekoliko utvrđenih činjenica. Prije svega iz obrane optuženika u kojoj navodi da je odluku da će pucati donio u djeliću sekunde, vidjevši da je jedan od zarobljenika krenuo na Čerkeza a

ostali polukružno prema njemu, te je počeo pucati tako da je rafalno, u nekoliko sekundi ispalio svih stotinu metaka koliko ide u jedno punjenje, te je vidio da su pripadnici tzv. „JNA“ popadali na tlo. Takav iskaz optuženika u pogledu činjenice da je upravo on ispalio sporne hlice u oštećenike, potvrđuju svojim iskazima i svjedoci Goran Čerkez i Darko Gruić, kada navode kako je upravo optuženik pucao iz „Ultimaxa“ po rezervistima, rafalnom paljbom, tako da su ovi popadali negdje pri kraju mosta (list 154 i 156 spisa), u kojim dijelovima su isti logični i uvjerljivi te suglasni i međusobno i s navodima optuženika i sa postojećim materijalnim tragovima.

Da su tom prilikom, uslijed tako opisane aktivnosti optuženika, navedeni vojnici zadobili mnogobrojne strijelne rane glave, trupa i udova, uslijed čega je njih trinaest umrlo, a dvojica su zadobili teške i po život opasne tjelesne ozljede, proizlazi iz popisa trinaestorice mrtvih tijela Zavoda za sudsku medicinu, utvrđenja identiteta mrtvih tijela, opisa tjelesnih ozljeda ošt. Svetozara Šarca i ošt. Duška Mrkića, Zapisnika o obdukciji mrtvih tijela rezervista, te iz iskaza vještaka za sudsku medicinu, dr. Josipa Škavića.

Nadalje, iz zapisnika o vještačenju oružja Centra za kriminalistička vještačenja MUP-a RH od 24. rujna 1991., proizlazi da je svih 59 čahura, call 5,56 mm, koje su pronađene na licu mjesta događaja, ispaljeno iz dostavljenog puškomitraljeza „Ultimax“, koji je pronađen na mjestu događaja. U tom dijelu u žalbi se prigovara da mitraljez „Ultimax“ koji je pronađen na mjestu događaja i koji je vještačen, nije onaj kojeg je dužio optuženik, budući da je optuženik odmah drugog jutra, odveden u prekomandu u Bjelovar, zajedno sa svojim oružjem, odnosno s automatom „Ultimax“, kojeg je dužio, iz čega po žalitelju slijedi zaključak kako su na mjestu događaja postojala dva automata marke „Ultimax“. Međutim, u tome je nesporno samo to da je optuženik zaista premješten u Bjelovar, ali nema u spisu podataka o tome da bi u tu prekomandu otišao s automatom „Ultimax“, pa su u tom dijelu tvrdnje žalitelja proizvoljne i neutemeljene i ne dovode u sumnju ranije istaknut zaključak suda da je u zarobljenike pucao upravo optuženik iz svog mitraljeza „Ultimax“, koji je pronađen na licu mjesta događaja i dostavljen na vještačenje.

Istina je da je na mjestu događaja pored 59 čahura call 5,56 mm, za koje je utvrđeno da su sve ispaljene iz mitraljeza „Ultimax“ kojeg je dužio optuženik, pronađeno i 5 čahura call 7,62 puta 39 mm, koje pripadaju automatskoj ili poluautomatskoj pušci ili puško-strojnici u tom kalibru, te da je vještak za balistiku ing. Damir Tomašek zaključio kako su pucale točno dvije osobe i to jedna iz Ultimaxa, a druga iz drugog oružja (zapisnik od 30. studenog 2006., list 911 spisa), međutim te činjenice ne potvrđuju iskaze svjedoka Svetozara Šarca i Duška Mrkića da su u njih pucale tri osobe iz automatskog oružja, jer se u žalbi optuženika zanemaruje i prešućuje nastavak iskaza vještaka ing. Damira Tomašeka o tome da se ne može izjasniti da li su te dvije osobe o kojima govori, iz tih oružja pucale istovremeno i u kojem smjeru. Naime, sasvim je razumljiv i logičan upravo takav zaključak vještaka s obzirom na nespornu činjenicu da se na mjestu događaja pucalo i ranije, pa i kritičnog dana prije nego su usmrćeni i ranjeni oštećenici, tako da su sporne čahure call 7,62 puta 39 mm, mogle potjecati od streljiva ispaljenog prije spornog događaja, pa i za vrijeme događaja, ali ne u vezi sa pucanjem na oštećenike. U svakom slučaju, okolnost da je na licu mjesta događaja pronađeno 5 komada čahura call 7,62 puta 39 mm, ne utječe na pravilan zaključak o ispaljivanju onih 59 čahura call 5,56 mm od strane optuženika iz njegovog mitraljeza „Ultimax“, jer to nesumnjivo proizlazi iz već navedenih okolnosti i utvrđenih činjenica.

Žalitelj u žalbi ističe da se obrana optuženika ne temelji na nužnoj obrani već obrana tvrdi da djelo nije počinjeno, jer u radnjama optuženika nije bilo protupravnosti budući da s jedne strane, vojnici tzv. JNA su bili dužni suzdržati se od svakog neprijateljskog akta i ne pokušati pobjeći, a s druge strane optuženik je imao ovlaštenje upotrijebiti vatreno oružje radi sprječavanja bijega osoba lišenih slobode, a posebno radi sprječavanja napada na svj. Gorana Čerkeza i njega samog, pri čemu se tvrdi i da se nije radilo o nikakvoj bezuvjetnoj predaji u smislu odredbi međunarodnog prava, te da su navodni zarobljenici, koji nisu bili rezervisti već su pripadali dobrovoljačko-plaćeničkoj skupini, svojim protupravnim postupcima i pokretima izazvali legitimnu reakciju optuženika koja je rezultirala posljedicama naznačenim u izreci pobijane presude.

Protivno takvim navodima žalitelja, činjenica je da iz iskaza samog optuženika – da je počeo pucati kada je vidio da je jedan od zarobljenika napao na Gorana Čerkeza, koji ga je htio pretresti, a ostali krenuli polukružno prema njemu, braneći pri tom svoj život i živote Gorana Čerkeza i drugih koji su držali prilaze mostu - proizlazi da se obrana optuženika praktično poziva na postupanje u nužnoj obrani, a takva je obrana kao i njezino prihvaćanje od strane prvostupanjskog suda i po ocjeni Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao trećestupanjskog suda, neosnovana i suprotna činjenicama utvrđenim na temelju dokaza izvedenih tijekom kaznenog postupka i njihove pravilne ocjene dane od strane drugostupanjskog suda.

Prije svega pravilno zaključuje drugostupanjski sud da je optuženik kao pripadnik posebne jedinice Policije primio zadatak da sa svojom grupom čuva i preprati u prostorije Policijske uprave, grupu vojnika koji su predali oružje. Pri tome nije odlučno da li su ti vojnici bili rezervisti, četnici, pripadnici dobrovoljačko-plaćeničke diverzantske skupine, ili neke druge vojne ili paravojne formacije, već je odlučno da su kao vojnici odložili oružje i time se bezuvjetno predali protivnoj strani.

Nadalje, pravilno nalazi drugostupanjski sud da su iskazi svjedoka Gorana Čerkeza i Darka Grujića, u tolikoj mjeri suprotni sami sebi i međusobno te materijalnim tragovima i na njima utemeljenim nalazima i mišljenjima sudsko medicinskih i balističkih vještaka, da nisu vjerodostojni za zaključak da je optuženik pucao u zarobljenike postupajući u nužnoj obrani.

Pravilno ocjenjuje drugostupanjski sud da se iskazi svj. Gorana Čerkeza razlikuju ne samo u nekim detaljima već suštinski u pogledu razloga iz kojih je optuženik pucao na rezerviste (od početne tvrdnje da je optuženik nožem udario onoga koji je njega srušio na pod, te uzeo njegov (Čerkeзов) pištolj i svakom od rezervista koji su ležali na mostu, pucao po jedanput u glavu, preko navoda da je sve to bila samo njegova konstrukcija u kojoj se tek prisjećao događaja, pa do iskaza u kojem je isticao kako su ga zapravo napala dvojica ili jedan, a u svakom slučaju više njih, sve naznačeno na str. 9 i 10 pobijane presude), što dovodi u sumnju vjerodostojnost njegovog iskaza osim u pogledu činjenice da je u rezerviste iz „Ultimaxa“ pucao optuženik. Na isti način ocijenjen je i iskaz svj. Darka Grujića, koji je jednako kontradiktoran samom sebi i drugim dokazima, budući da najprije tvrdi kako je optuženik pucao u rezerviste koji su nakon napada na Čerkeza počeli bježati, da bi kasnije istakao kako njegov iskaz predstavlja tek jednu konstrukciju događaja koju je sačinio na temelju kasnije obavljenih razgovora i prikupljenih saznanja, a ne na temelju osobnih saznanja kojih zapravo nema jer se na mostu slabo vidjelo.

Pored takvih nevjerodostojnih iskaza svjedoka koji su bili neposredni sudionici događaja, odlučna je i pravilna analiza nalaza i mišljenja vještaka za sudsku medicinu i vještaka za balistiku i materijalnih tragova na kojima se ti nalazi temelje. Naime, iako je u vrijeme događaja trajao oružani sukob jer su pripadnici Ministarstva unutarnjih poslova i Zbora narodne garde RH u predgrađima Rakovac, Mostanje i Logorište, odbijali napade aktivnog i rezervnog sastava tzv. JNA na grad Karlovac, ipak je na licu mjesta događaja proveden uviđaj, tijekom noći i prijepodne, najprije oko 01,30 sati, s nastavkom u 11,30 sati, kojom prilikom je mjesto događaja fotografirano, a sačinjena je i skica mjesta događaja.

Upravo na tako pribavljenim materijalnim tragovima zabilježenim i opisanim u zapisniku o uviđaju, skici mjesta događaja i sačinjenim fotografijama mjesta događaja, te na rezultatima provedene rekonstrukcije događaja, temelje se odlučni zaključci vještaka za sudsku medicinu i balistiku, prema kojima opisani i zabilježeni tragovi krvi na mjestu događaja, ukazuju da su oštećenici pogodeni i pali na mjestu gdje su krvarili, dakle na prostoru od prvog do posljednjeg zabilježenog traga krvarenja na nogostupu mosta, pri čemu tako zabilježeni tragovi ne pokazuju da bi došlo do kretanja osoba nakon ozljeđivanja i krvarenja jer nema takvih tragova krvarenja izvan onog traga krvi ostavljenog na nogostupu mosta, a s druge strane opisani tragovi krvarenja ni na koji način ne omogućavaju zaključivanje o kretanju ozljeđenih osoba prije ozljeđivanja.

Drugostupanjski sud i po ocjeni Vrhovnog suda Republike Hrvatske kao trećestupanjskog suda, na temelju takvih zaključaka vještaka za sudsku medicinu i balistiku pravilno nalazi da optuženik nije bio napadnut od rezervista niti polukružno niti formacijski, jer bi u oba slučaja netko od pogodenih oštećenika morao pasti i ostaviti tragove krvarenja izvan utvrđenog okvira lokve krvi na nogostupu mosta, a takvih tragova na mjestu događaja jednostavno nema.

Isto tako, pravilan je zaključak drugostupanjskog suda da protivno tvrdnjama u žalbi, napada na svj. Gorana Čerkeza nije bilo, jer u tom su dijelu iskazi svj. Gorana Čerkeza i Darka Grujića suprotni i sami sebi i međusobno, tako da se iskaz svj. Gorana Čerkeza mijenja od početne tvrdnje da ga je napao jedan rezervista i srušio ga na tlo te mu otimao pušku, sve dok ga optuženik nije udario nožem, do tvrdnje kako su ga napala dvojica ili jedan, a sigurno više njih, što je potpuno neuvjerljivo i nerealno (jedan nikako ne može biti više njih), dok svj. Darko Grujić u svom iskazu ide od tvrdnje da su rezervisti napali Čerkeza, do navoda kako je Čerkeza prepoznao po čizmama i velikim kopčama na čizmama, pa do potpuno suprotnih iskaza kako je o svemu zapravo zaključivao tek na temelju kasnijih razgovora i saznanja, jer da uopće nije išao na most već je stajao kod Ribarske kućice, a sam mu je Čerkez kasnije prišao i rekao da je bio napadnut. Pored toga, suprotno takvim nepouzdanim iskazima svjedoka Gorana Čerkeza i Darka Grujića, svjedoci Svetozar Šarac, Duško Mrkić i Nebojša Janić suglasno tvrde kako nisu vidjeli da bi bilo tko od zarobljenika napao na bilo koga pa niti na svj. Gorana Čerkeza.

Prema tome i po ocjeni Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao trećestupanjskog suda, pravilno je drugostupanjski sud na temelju savjesne ocjene svakog dokaza pojedinačno i u svezi s ostalim dokazima izveo zaključak da je, protivno navodima u žalbi optuženika, upravo optuženik kao pripadnik posebne jedinice policije Policijske uprave karlovačke, zadužen da sa svojom grupom policajaca čuva i preprati u Policijsku upravu grupu vojnika koji su predali oružje, iako nisu bili neposredno ugroženi njihovi životi, jer niti je napadnut

svj. Goran Čerkez, niti sam optuženik, optuženik je iz mitraljeza „Ultimax“ pucao u vojnike zadavši im mnogobrojne strijelne rane glave, trupa i udova, uslijed čega su trinaestorica umrla, a dvojica preživjela zadobivši teške i po život opasne ozljede, te kako se ovaj događaj odigrao za vrijeme oružanog sukoba uz kršenje pravila međunarodnog prava, pobliže označenih u izreci pobijane presude, što je za posljedicu imalo smrt i ranjavanje više osoba koje su se bezuvjetno predale, te kako je pri tome postupao s izravnom namjerom, svjestan svog djela i htjevši njegovo počinjenje, budući da je unatoč bitno smanjenoj ubrojivosti, postojala svijest o protupravnosti djela, optuženik je počinio upravo kazneno djelo protupravnog ubijanja i ranjavanja neprijatelja, iz čl. 124. st. 1. i 2. OKZRH.

Slijedom izloženog proizlazi da je drugostupanjski sud nakon održane rasprave, pravilno utvrdio činjenično stanje na koje je pravilno primijenjen kazneni zakon kada su radnje optuženika pravno označene kao kazneno djelo protupravnog ubijanja i ranjavanja neprijatelja, iz čl. 124. st. 1. i 2. OKZRH, za koje ga je s pravom oglosio krivim.

Stoga žalba optuženika zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede kaznenog zakona nije mogla biti prihvaćena.

Na žalbe optuženika i državnog odvjetnika zbog odluke o kazni.

Žalba optuženika podnesena zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, sadržajno se odnosi i na žalbu zbog odluke o kazni. U tom dijelu optuženik smatra da sud u pobijanoj presudi, kod odmjeravanja kazne nije utvrđivao niti je u potpunosti uzeo u obzir sve olakotne okolnosti na strani optuženika, pa tako nije cijenio činjenicu da se radi o 70%-tnom ratnom vojnom invalidu s naslova PTSP-a, te da je optuženik za sudjelovanje u Domovinskom ratu odlikovan s nekoliko državnih odličja. Ujedno prigovara i visini izrečene kazne smatrajući da je neprimjerena, posebno u odnosu na ranije izrečene kazne nekim drugim optuženicima kojima su za teža kaznena djela izrečene relativno blaže kazne.

Državni odvjetnik žaleći se iz iste osnove smatra da izrečena kazna u trajanju od osam godina zatvora nije primjerena težini i naročito teškim posljedicama predmetnog kaznenog djela, koje se ogledaju u činjenici da je trinaest zarobljenih i razoružanih neprijateljskih rezervista ubijeno vatrenim oružjem kada su bili predani optuženiku na milost i nemilost, tako da nije bilo mjesta za ublažavanje kazne ispod zakonom propisanog minimuma od deset godina zatvora.

Cijeneći tako suprotstavljene zahtjeve stranaka, Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, nalazi da optuženik s pravom pobija drugostupanjsku presudu zbog odluke o kazni, budući da kod odmjeravanja kazne zaista nisu u dovoljnoj mjeri cijunjene inače pravilno utvrđene olakotne okolnosti, koje u svojoj ukupnosti imaju značaj naročito izraženih olakotnih okolnosti.

Naime, drugostupanjski sud je pravilno utvrdio kao olakotne okolnosti - prethodnu neosuđivanost; obiteljski status optuženika kao oca maloljetnog djeteta o kojem brine; okolnost da je kazneno djelo počinio u stanju privremene psihičke poremećenosti psihogene vrste uslijed čega je bio bitno smanjeno ubrojav; njegovo apsolutno pozitivno ponašanje kako prije ovog događaja, tako i nakon počinjenog djela, u kojem vremenu je sudjelovao u Domovinskom ratu boreći se na mnogim ratištima, za što je odlikovan s najvišim državnim odličjima (Spomenicom Domovinskog rata, Medaljom Oluja, Spomenicom Domovinske zahvalnosti, Redom Nikle Šubića Zrinskog i dr.), a sam je pri tome obolio od PTSP-a, te stekao status 70-postotnog ratnog vojnog invalida, te kroz sve proteklo vrijeme od počinjenja kaznenog djela nije činio bilo kakva druga kaznena djela, već je naprotiv svoje ponašanje uskladio sa zakonima unatoč činjenici da je živio pod pritiskom aktualnog kaznenog postupka koji traje već više od 18 godina, pri čemu sam nije pridonio tako dugom trajanju ovog kaznenog postupka.

Istovremeno drugostupanjski sud pravilno je utvrdio i otegotne okolnosti na strani optuženika, prije svega nespornu činjenicu da su počinjenim djelom prouzročene izuzetno teške posljedice, smrt trinaest i ranjavanje dvaju osoba koje su zadobile teške tjelesne ozljede, koje znatno premašuju kvalifikatornu okolnost iz čl. 124. st. 2. OKZRH (ubojstvo više ljudi).

Drugostupanjski sud je optuženiku ublažio kaznu, cijeneći da je utvrđena činjenica bitno smanjene ubrojavosti optuženika, ona okolnost koja je dovoljna za, danas bi rekli zakonsko ublažavanje kazne, na temelju odredbe čl. 38. toč. 1. OKZRH, u vezi čl. 10. st. 2. OKZRH.

Pri tome je po ocjeni Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao trećestupanjskog suda, trebalo cijeliti i da sve one utvrđene olakotne okolnosti u svojoj ukupnosti predstavljaju one osobite olakotne okolnosti, koje ukazuju da bi se i ublaženom kaznom mogla postići svrha kažnjavanja, u smislu odredbe čl. 38. toč. 2. OKZRH. Naime, treba istaći kako se ovaj događaj zbiva u izvanrednim okolnostima, za vrijeme oružanog sukoba koji traje i pun je napetosti, neizvjesnosti, nesigurnosti, netrpeljivosti, osjećaja odanosti i spremnosti na žrtvu za obranu Domovine, te nema sumnje da optuženik postupa pod velikim opterećenjem svih navedenih okolnosti, bez potrebnog vremena i prostora za ocjenu stanja i razumno postupanje, već naprotiv, njegova je odluka brza i trenutna, a nastale posljedice teške i nepopravljive.

Stoga je s obzirom na sve istaknute okolnosti, Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud stajališta da se izrečenom kaznom od sedam godina zatvora, u ovom slučaju mogu ostvariti sve zakonom predviđene svrhe kažnjavanja.

Kako je time prihvaćena žalba optuženika u pogledu odluke o kazni, to je istovremeno valjalo odbiti žalbu državnog odvjetnika podnesenu zbog te žalbene osnove.

Budući da trećestupanjski sud, ispitujući presudu drugostupanjskog suda po službenoj dužnosti u skladu s odredbom čl. 379. st. 1. toč. 1. i 2. ZKP u svezi s čl. 394. st. 2. ZKP, nije našao da bi bila ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka, a niti povreda kaznenog zakona na štetu optuženika, to je na temelju čl. 390. st. 1. ZKP i čl. 387. ZKP u svezi s čl. 394. st. 2. ZKP, presuđeno kao u izreci.

U Zagrebu, 24. studenog 2009.

Zapisničar:
Ivona Horvatić, v.r.

Predsjednica vijeća:
Ana Garačić, v.r.

Suglasnost ovog prijepisa s izvornikom ovjerava
Voditelj Pisarnice za prijem i otpremu:

Štefica Klepac